

UCHWAŁA Nr RIO.II-00312-10/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 18 stycznia 2023 r.

w sprawie wyrażenia opinii o prawidłowości sporządzenia planowanej kwoty długu oraz o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w uchwale budżetowej na 2023 rok Gminy Radziłów.

Na podstawie art. 13 pkt 10 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (T.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1668) art. 230 ust. 4 i art. 246 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (T.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.) oraz Zarządzenia Nr 1/14 z dnia 1 kwietnia 2014 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących działających w siedzibie RIO w Białymstoku i Zespołach zamiejscowych w Łomży i Suwałkach

Skład orzekający w osobach:

Maria Wasilewska	- przewodnicząca
Małgorzata Rutkowska	- członek kolegium
Agnieszka Gerasimiuk	- członek kolegium

Opiniuje pozytywnie

- prawidłowość planowanej kwoty długu wynikającej z zaciągniętych zobowiązań i planowanych do zaciągnięcia zobowiązań, o których mowa w art. 226 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych;
- możliwość sfinansowania deficytu budżetu określonego w uchwale budżetowej na 2023 rok.

Uzasadnienie

Skład orzekający opinię swoją sformułował w oparciu o:

- uchwałę Nr XLIX/363/2022 Rady Gminy Radziłów z dnia 20 grudnia 2022 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Radziłów na lata 2023-2035;
- uchwałę Nr XLIX/364/2022 Rady Gminy Radziłów z dnia 20 grudnia 2022 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Radziłów na rok 2023.

Rada Gminy uchwałą Nr XLIX/364/2022 ustaliła budżet na 2023 rok, a mianowicie:

- dochody 33.901.784 zł, w tym bieżące 21.437.163 zł;
- wydatki 36.776.718 zł, w tym bieżące 21.861.411 zł;
- deficyt budżetu 2.874.934 zł.

Źródłem finansowania deficytu budżetu, jak wynika to z zapisów §5 treści normatywnej uchwały, stanowią przychody pochodzące z:

- zaciągniętych kredytów w kwocie 2.000.000 zł;
- nadwyżki budżetu z lat ubiegłych w kwocie 874.934 zł.

Wykazane źródła finansowania deficytu są zgodne ze źródłami wymienionymi w art. 217 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Z przedstawionej konstrukcji budżetu wynika, że rozchody z tytułu planowanych spłat zobowiązań będą finansowane wolnymi środkami w kwocie 436.606 zł oraz nadwyżką z lat ubiegłych w kwocie 93.143 zł.

Wobec powyższego, zgodnie z zapisem §6 treści normatywnej uchwały i przyjętym planem przychodów i rozchodów stanowiącym załącznik nr 4 do uchwały, planowane przychody ustalono w łącznej wysokości 3.404.683 zł. Łączna kwota rozchodów tytułem spłat wcześniej zaciągniętych zobowiązań dłużnych została zaplanowana na poziomie 529.749 zł (§992).

Analiza sprawozdań budżetowych oraz finansowych w tym bilansu z wykonania budżetu za 2021 rok, sporządzonego na dzień 31.12.2021 roku, jak również przewidywane wykonanie budżetu za 2022 rok (zał. nr 1 do projektu uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Radziłów na lata 2023-2035), wskazuje, że jednostka będzie dysponowała przychodami wewnętrznymi we wskazanej wysokości, które będą możliwe do zaangażowania w 2023 roku. Wynik z działalności bieżącej gminy 2023 roku zamyka się ujemnym wynikiem operacyjnym. Planowane wydatki bieżące przekraczają planowane dochody bieżące o kwotę 424.248 zł. Zgodnie z przyjętym w projekcie planem przychodów, Gmina w budżecie roku 2023 angażuje na pokrycie ujemnego wyniku operacyjnego przychody wewnętrzne. Skład Orzekający uznaje, że wymóg równoważenia budżetu w części dotyczącej dochodów i wydatków bieżących, o którym mowa w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych został spełniony. Wykazane w Wieloletniej Prognozie Finansowej w pozostałych latach prognozy dochody bieżące są wyższe od wydatków bieżących, co jest zgodne z art. 242 ustawy o finansach publicznych.

Podjmując uchwałę Nr XLIX/363/2022 z dnia 20 grudnia 2022 roku Rada uchwaliła Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Radziłów na lata 2023-2035. W załączniku nr 1 do tej uchwały określiła prognozowaną kwotę długu i spłat zobowiązań. Z przedstawionej prognozy wynika, że w całym okresie jej obowiązywania tylko w 2023 roku gmina planuje pozyskanie przychodów zwrotnych (kol. 4.1). Najwyższa wartość długu (kol. 6) przypada na koniec 2023 roku i wyniesie 6.689.649 zł, co w stosunku do planowanych dochodów tego roku stanowi 19,73%, zaś do dochodów bieżących stanowi **31,20%**. Planowany dług począwszy od tego roku sukcesywnie maleje z całkowitą jego spłatą w 2035 roku. We wszystkich latach zaprojektowano wydatki na obsługę długu (kol. 2.1.3 tab. WPF). Budżety lat kolejnych, tzn. 2024-2035 wykazują nadwyżkę budżetu (kol. 3). Zabezpiecza ona rozchody budżetu z tytułu planowanych spłat zaciągniętych wcześniej zobowiązań (kol. 5.1).

Skład orzekający stwierdza, iż z wykazanych w prognozie wartości wynika, że w latach 2023-2035 nie zostanie naruszona relacja, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych. W roku budżetowym 2023 wskaźnik spłaty rat kapitałowych wraz z odsetkami wynosi 5,98% przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku obliczonym w oparciu o plan III kwartału 2022 r., który

stanowi 21,03% (maksymalny dopuszczalny wskaźnik obliczony w oparciu o przewidywane wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy wynosi 22,34%). Porównanie tych wskaźników (kol. 8.1; kol. 8.3.1) wskazuje, że prognozę kwoty długu sporządzono z zachowaniem rezerw limitowych. Skład orzekający zauważa, że rezerwy te kształtują się na poziomie od 2,64% (w 2030 r.) do 16,36% (w 2023 r.). Przyjęte w prognozie założenie zachowania tej relacji oparto o planowane nadwyżki operacyjne (kol. 7.1) i dochody ze sprzedaży majątku w 2023 roku w wysokości 32.000 zł, które na tle danych historycznych i przedłożonych objaśnień są możliwe do zrealizowania.

Wynik z działalności bieżącej gminy w 2023 roku zamyka się ujemnym saldem operacyjnym w wysokości 424.248 zł. Nadwyżka operacyjna w 2024 roku została ustalona na poziomie 1.604.943 zł, a w 2025 roku na poziomie 1.440.788 zł. W kolejnych latach, tj. 2026-2032 planowane nadwyżki sukcesywnie maleją do kwoty 645.155 zł, zaś w latach 2033-2035 kształtują się na poziomie od 731.405 zł do 849.981 zł. Analiza danych historycznych w zakresie działalności bieżącej gminy przedstawia się następująco:

- wykonanie 2016 roku 3.561.811,77 zł;
- wykonanie 2017 roku 3.359.870,58 zł;
- wykonanie 2018 roku 2.996.507,64 zł;
- wykonanie 2019 roku 5.082.757,42 zł;
- wykonanie 2020 roku 4.707.747,91 zł;
- wykonanie 2021 roku 3.312.723,66 zł;
- przewidywane wykonanie 2022 roku 2.087.543,59 zł.

Skład orzekający analizując planowane nadwyżki operacyjne, stwierdza, że ich wielkości nie odbiegają od danych historycznych, planowane są na poziomie ostrożnościowym i możliwe są do zrealizowania przy przedstawionych wartościach w prognozie. Jednak organy gminy powinny mieć na uwadze, że w okresie tym może pojawić się ryzyko niesprawdzalności założonych danych wynikające z obiektywnych przyczyn, takich jak niekorzystne zjawiska makroekonomiczne, rosnący poziom inflacji, presja na zwiększenie wydatków o charakterze bieżącym z powodu wzrostu kosztów wykonania zadań.

Ze względu na wzrastający poziom zadłużenia (w związku z zaciąganiem zobowiązań), który powoduje przekroczenie 31,20% dochodów bieżących, ryzyko wynikające z odległego okresu prognozowania (do 2035 roku) oraz na przywołany wyżej zmienny poziom wykonania parametrów istotnych dla kształtowania się relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych, skład orzekający podkreśla konieczność stałego, wnikliwego monitorowania realizacji przyjętych założeń określonych w Wieloletniej Prognozie Finansowej pod kątem faktycznej realizacji i dokonywania bieżącej jej korekty. Podkreśla również konieczność zachowania dyscypliny w wykonaniu budżetów w okresie objętym projektem, celem urzeczywistnienia zakładanych w Wieloletniej Prognozie Finansowej wartości, w tym osiągnięcia prognozowanych indywidualnych wskaźników spłaty zadłużenia, uwarunkowanych przede wszystkim odpowiednimi wynikami operacyjnymi budżetów.

Biorąc pod uwagę przedstawione okoliczności skład orzekający wydał opinię jak w sentencji.

P o u c z e n i e:

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca Składu Orzekającego
Maria Wasilewska